



Dokument ze zasedání

B9-0449/2023

17.10.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o právním státě na Maltě: šest let po vraždě Daphne Caruanové Galiziové a
potřeba chránit novináře
(2023/2901(RSP))

David Casa

za skupinu PPE

Gabriele Bischoff

za skupinu S&D

Sophia in 't Veld, Ramona Strugariu, Moritz Körner, Anna Júlia Donáth

za skupinu Renew

Gwendoline Delbos-Corfield

za skupinu Verts/ALE

Konstantinos Arvanitis

za skupinu The Left

Usnesení Evropského parlamentu o právním státě na Maltě: šest let po vraždě Daphne Caruanové Galiziové a potřeba chránit novináře (2023/2901(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2, 4, 5, 6, 7, 9 a 10 Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na článek 20 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na články 6, 7, 8, 10, 11, 12 a 47 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 15. listopadu 2017 o právním státě na Maltě¹, ze dne 28. března 2019 o situaci v oblasti právního státu a boje proti korupci v EU, konkrétně na Maltě a na Slovensku², ze dne 18. prosince 2019 o právním státě na Maltě ve světle nejnovějších informací v souvislosti s vraždou Daphne Caruanové Galiziové³, ze dne 29. dubna 2021 o vraždě Daphne Caruanové Galiziové a právním státě na Maltě⁴ a ze dne 20. října 2022 o právním státě na Maltě pět let po vraždě Daphne Caruanové Galiziové⁵,
- s ohledem na slyšení, výměny názorů a návštěvy delegací, které od 15. listopadu 2017 uskutečnila monitorovací skupina pro demokracii, právní stát a základní práva Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
- s ohledem na výměny dopisů mezi předsedkyní monitorovací skupiny pro demokracii, právní stát a základní práva a maltským předsedou vlády,
- s ohledem na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 2293 (2019) ze dne 26. června 2019 nazvanou „Vražda Daphne Caruanové Galiziové a právní stát na Maltě a za jejími hranicemi – zjištění celé pravdy“,
- s ohledem na zprávu o opatřeních v návaznosti na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 2293 (2019), kterou dne 8. prosince 2020 schválil Výbor pro právní záležitosti a lidská práva Parlamentního shromáždění,
- s ohledem na stanovisko Benátské komise č. 993/2020 ze dne 8. října 2020 týkající se deseti zákonů a návrhů zákonů provádějících legislativní návrhy, jimiž se zabývalo stanovisko CDL-AD(2020)006,
- s ohledem na zprávu komisařky Rady Evropy pro lidská práva vypracovanou po její návštěvě Malty ve dnech 11. až 16. října 2021,

¹ Úř. věst. C 356, 4.10.2018, s. 29.

² Úř. věst. C 108, 26.3.2021, s. 107.

³ Úř. věst. C 255, 29.6.2021, s. 22.

⁴ Úř. věst. C 506, 15.12.2021, s. 64.

⁵ Úř. věst. C 149, 28.4.2023, s. 15.

- s ohledem na dopis komisařky Rady Evropy pro lidská práva ze dne 23. září 2022 adresovaný předsedovi vlády Malty a na jeho odpověď ze dne 4. října 2022,
 - s ohledem na dopisy komisařky Rady Evropy pro lidská práva předsedovi vlády Malty a předsedovi maltského parlamentu ze dne 26. září 2023 a na jejich odpovědi,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. července 2023 nazvané „Zpráva o právním státu 2023“ (COM(2023)0800),
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o pracovní cestě jeho delegace pro právní stát do Valletty (Malta) ve dnech 23. až 25. května 2022,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Unie je založena na společných hodnotách zakotvených v článku 2 SEU, jimiž jsou úcta k lidské důstojnosti, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, tedy na hodnotách, které jsou společné členským státům EU a které musí kandidátské země EU dodržovat, aby mohly vstoupit do Unie, neboť jsou součástí kodaňských kritérií a nelze je po přistoupení opomíjet nebo vykládat jiným způsobem; vzhledem k tomu, že demokracie, právní stát a základní práva jsou hodnoty, které se vzájemně posilují a v případě oslabení mohou znamenat systémové ohrožení Unie a práv a svobod jejích občanů;
 - B. vzhledem k tomu, že Unie a její členské státy mají povinnost dodržovat zásady právního státu, demokracie, lidských práv a základních svobod a řídit se hodnotami a zásadami zakotvenými ve Smlouvách EU a v mezinárodních nástrojích v oblasti lidských práv;
 - C. vzhledem k tomu, že Listina základních práv Evropské unie je součástí primárního práva EU; vzhledem k tomu, že svoboda projevu a svoboda a pluralita sdělovacích prostředků jsou zakotveny v článku 11 Listiny základních práv a v článku 10 Evropské úmluvy o lidských právech (EÚLP);
 - D. vzhledem k tomu, že nezávislost soudnictví je zakotvena v čl. 19 odst. 1 SEU, v článku 47 Listiny základních práv a v článku 6 EÚLP a je nezbytná pro ukončení beztrestnosti v případě trestných činů proti novinářům a pro zajištění jejich bezpečnosti a ochrany; vzhledem k tomu, že členské státy mají povinnost přijmout veškerá nezbytná opatření k tomu, aby zabránily beztrestnosti a aby byli pachatelé trestných činů proti novinářům a dalším mediálním aktérům postaveni před soud; vzhledem k tomu, že klíčovými prvky podpory a vytváření prostředí příznivého pro svobodnou a nezávislou žurnalistiku jsou nezávislý a účinný soudní systém, jakož i přijetí a plné provádění opatření zaručujících svobodu sdělovacích prostředků, svobodu projevu, právo na přístup k informacím a ochranu novinářů a pracovníků sdělovacích prostředků;
 - E. vzhledem k tomu, že novináři, zejména investigativní, jsou jak v EU, tak mimo ni stále častěji terčem tzv. strategických žalob proti účasti veřejnosti, jejichž cílem není úspěch v soudním řízení, ale spíše finanční, psychologický a časový tlak na novináře pouze se záměrem mařit jejich práci, vyhnout se veřejné kontrole a zabránit tomu, aby se orgány musely ze svého jednání zodpovídat; vzhledem k tomu, že to má odrazující účinek na svobodu sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro

lidská práva varovala, že „na Maltě je i nadále bráněno v přístupu k informacím“ a uvedla, že „ve státních institucích vládne neodůvodněné utajování informací, u nichž by mohla být značná spojitost s veřejným zájmem“;

- F. vzhledem k tomu, že na novináře se zaměřují špionážní softwary, jako je Pegasus a Predator; vzhledem k tomu, že podle komisařky Rady Evropy pro lidská práva Dunji Mijatovićové „vysoce invazivní špionážní software ohrožuje podstatu lidských práv“ a neměl by být v demokratické společnosti považován za nezbytný ani přiměřený; vzhledem k tomu, že nasazení špionážního softwaru na novináře ohrožuje důvěrnost jejich zdrojů a tím i fungování a důvěryhodnost jednoho z nejdůležitějších pilířů naší demokratické společnosti, kterým je svobodný přístup k informacím pro všechny a podpora pluralitního mediálního prostředí; vzhledem k tomu, že orgány EU a členské státy by se měly řídit doporučeními uvedenými ve zprávě vyšetřovacího výboru a neprodleně prošetřit používání softwaru Pegasus a obdobného špionážního softwaru;
- G. vzhledem k tomu, že ve zprávě o právním státu 2023 Komise zdůraznila, že Malta neučinila žádný další pokrok v přístupu k úředním dokumentům, a to s přihlédnutím k evropským normám ochrany novinářů, a že maltští „novináři se při výkonu svého povolání nadále potýkají s problémy“;
- H. vzhledem k tomu, že členské státy by měly naléhavě vytvořit mechanismy včasného varování a rychlé reakce s cílem zajistit, aby novináři a další mediální aktéři měli okamžitý přístup k ochranným opatřením, pokud jsou ohroženi; vzhledem k tomu, že tyto mechanismy by měly podléhat účinnému dohledu občanské společnosti a měly by zaručovat ochranu oznamovatelů a zdrojů, které si přejí zachovat anonymitu; vzhledem k tomu, že zákon o ochraně oznamovatelů (kapitola 529 sbírky zákonů Malty) byl již v roce 2021 aktualizován za účelem provedení směrnice (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie⁶;
- I. vzhledem k tomu, že dne 16. října 2017 byl spáchán bombový útok na maltskou protikorupční investigativní novinářku a blogerku Daphne Caruanovou Galiziovou; vzhledem k tomu, že byla terčem obtěžování a četných hrozeb;
- J. vzhledem k tomu, že vyšetřování vraždy vedené maltskými orgány za pomoci Europolu vedlo k identifikaci, obvinění a soudnímu stíhání několika podezřelých a případného strůjce vraždy; vzhledem k tomu, že jeden z usvědčených vrahů Daphne Caruanové Galiziové se objevil na veřejných fotografiích z rodinné oslavy křtin v únoru 2023; vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva dne 26. září 2023 konstatovala, že „nebylo dosaženo žádných významných výsledků, pokud jde o postavení všech osob odpovědných za vraždu Daphne Caruanové Galiziové před soud“;
- K. vzhledem k tomu, že k zakrytí transakcí, které měly údajně vazbu na korupční aféru, již se Daphne Caruanová Galiziová zabývala před svou smrtí, bylo využito Spojených arabských emirátů;
- L. vzhledem k tomu, že ministerstvo zahraničí USA zakázalo vedoucímu kanceláře bývalého maltského premiéra a bývalému ministru cestovního ruchu, který dříve

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

zastával post ministra energetiky, a jejich rodinách vstup na území Spojených států kvůli jejich podílu na rozsáhlé korupci;

- M. vzhledem k tomu, že nebylo dosaženo žádného pokroku, pokud jde o soudní stíhání činitelů banky Pilatus Bank a bývalých partnerů dnes již neexistující společnosti Nexia BT a o korupci v souvislosti se smlouvou se společností ElectroGas, kterou Daphne Caruanová Galiziová vyšetřovala v době před svou vraždou a jimiž se zabýval Parlament ve svém usnesení ze dne 20. října 2022;
- N. vzhledem k tomu, že právní stát není ohrožován pouze nedostatečnými právními rámci, ale také ovzduším beztrestnosti, které může přetrvávat, jelikož je stále udržován v chodu chybný systém dělby pravomocí mezi institucemi, který podporuje politické vměšování a brání účinnému prosazování, bez něhož nelze účinně stíhat korupci;
- O. vzhledem k tomu, že koncem roku 2019 bylo na žádost Parlamentního shromáždění Rady Evropy zahájeno nezávislé veřejné vyšetřování vraždy Daphne Caruanové Galiziové, které bylo ukončeno dne 29. července 2021; vzhledem k tomu, že veřejná vyšetřovací komise zveřejnila svou závěrečnou zprávu obsahující soubor závěrů a doporučení týkajících se posílení právního státu, dodržování svobody tisku, svobody projevu a ochrany novinářů, právní reformy na ústavní úrovni a legislativních návrhů týkajících se svobody sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že z veřejného vyšetřování rovněž vyplynulo, že „ačkoli neexistují žádné důkazy o tom, že by stát jako takový hrál nějakou úlohu ve vraždě paní Caruanové Galiziové, [...] měl by nést odpovědnost za vraždu, protože vytvořil atmosféru beztrestnosti, která byla výsledkem činnosti nejvyšších úrovní státní správy v Castille a rozšířila se do dalších subjektů, jako jsou regulační orgány a policie, což vedlo ke zhroucení právního státu“; vzhledem k tomu, že důkazy předložené v rámci veřejného vyšetřování „poukázaly na všudypřítomné ovzduší beztrestnosti nejen pro nejvyšší úředníky veřejné správy, včetně důvěryhodných osob, ale také pro omezený okruh politiků, podnikatelů a pachatelů trestné činnosti“;
- P. vzhledem k tomu, že maltští investigativní novináři odhalili skandál týkající se kupování hlasů nespokojených příznivců vlády, přičemž k získání jejich podpory byly využity padělané úřední dokumenty, včetně falešných lékařských potvrzení; vzhledem k tomu, že vyjednaváči a prostředníci se poté snažili získat nezákonné provize a nátlakem vymáhali platby od přímých příjemců; vzhledem k tomu, že Maltské sdružení zaměstnavatelů prohlásilo, že krytí těchto skandálů se zdůvodněním, že tímto způsobem běžně funguje politický systém, je nepřijatelné a vysílá nebezpečný signál celé maltské společnosti; vzhledem k tomu, že vyjednaváči a prostředníci vládnoucí strany jsou i nadále chráněni před stíháním; vzhledem k tomu, že z těchto incidentů je zcela zřejmé, že maltská státní správa se stále potýká se závažnými problémy, což má dopad na životy lidí na Maltě, jakož i na mezinárodní pověst této země;
- Q. vzhledem k tomu, že maltští investigativní novináři odhalili také skandál, který se tentokrát týkal obchodování s vlivem, kdy vládní úředníci ovlivňovali vydávání řidičských průkazů, a to výměnou za politickou loajalitu; vzhledem k tomu, že z vysoce postavených úředníků, kteří předávali jména osob, s nimiž se mělo zacházet privilegovaně, nebyl nikdo stíhán;

- R. vzhledem k tomu, že z uniklých důkazů vyplývá, že údaje o volebních preferencích obyvatelstva, které měla vládnoucí strana k dispozici, byly použity k zamezení přístupu ke státním službám a k systematické diskriminaci občanů; vzhledem k tomu, že maltský komisař pro ochranu údajů začal prošetřovat systematické zneužívání soukromých údajů občanů;
- S. vzhledem k tomu, že maltský premiér bagatelizuje případy institucionalizované korupce takovým způsobem, že to dále upevňuje kulturu beztrestnosti veřejných činitelů, kteří byli do skandálů údajně zapleteni;
- T. vzhledem k tomu, že v září 2023 vyslychala policie aktivisty občanské společnosti poté, co protestovali proti společnosti provozující celostátní televizní a rozhlasové vysílání, jejíž ředitel byl zapojen do skandálů, ale dodnes nebyl stíhán; vzhledem k tomu, že nevládní organizace a zástupci občanské společnosti obvinili tuto celostátní veřejnoprávní televizní a rozhlasovou společnost z cenzury; vzhledem k tomu, že v indexu vnímání korupce zveřejňovaném organizací Transparency International je Malta nyní na 51. místě, že oproti předchozímu roku klesla o tři body a jedním z hlavních důvodů tohoto zhoršení je podle Transparency International politické vměšování do veřejných sdělovacích prostředků; vzhledem k tomu, že v únoru 2023 ústavní soud rozhodl, že úřad pro rozhlasové a televizní vysílání má ústavní povinnost aktivně a rychle z moci úřední zajistit nestrannost vysílání;
- U. vzhledem k tomu, že s cílem reagovat na některá doporučení, která vzešla z veřejného vyšetřování, navrhla maltská vláda několik reforem, přičemž mimo jiné předložila návrhy právních předpisů na posílení svobody sdělovacích prostředků a návrh zákona, který má zamezit strategickým žalobám proti účasti veřejnosti; vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva naléhala na poslance maltského parlamentu, aby návrhy vlády odmítli, protože „z velké části ignorují“ stanoviska vnitrostátních i mezinárodních aktérů; vzhledem k tomu, že komisařka kritizovala vládu za to, že nezajistila „transparentnost a důkladné konzultace, které si závažnost situace vyžaduje“;
- V. vzhledem k tomu, že podle posledního hodnocení provedeného nástrojem pro sledování plurality sdělovacích prostředků je ohrožení redakční autonomie a politické nezávislosti „vysoké“ a celkové ohrožení plurality sdělovacích prostředků na Maltě se podle tohoto hodnocení zvýšilo ze „středního“ stupně na stupeň „vysoký“;
- W. vzhledem k tomu, že světový index svobody tisku za rok 2023 sestavovaný Reportéry bez hranic odhalil zhoršení celostátní mediální situace, neboť ze 180 hodnocených zemí se Malta umístila na 84. místě a ve srovnání s rokem 2022 klesla o šest příček; vzhledem k tomu, že podle téže zprávy nemohou novináři na základě vnitrostátního právního a regulačního rámce uplatňovat svá práva;
- X. vzhledem k tomu, že na maltský zpravodajský server *The Shift News* bylo podáno čtyřicet samostatných strategických žalob proti účasti veřejnosti, v nichž se veřejné orgány brání žádostem o přístup k informacím o veřejných výdajích souvisejících s nezávislými sdělovacími prostředky; vzhledem k tomu, že soudní řízení, která již skončila, server *The Shift News* vyhrál, ovšem stálo ho to nemalé náklady;
- Y. vzhledem k tomu, že podle Koalice proti strategickým žalobám proti účasti veřejnosti v Evropě se počet tohoto druhu žalob v roce 2022 v Evropě zvýšil na rekordních

161 zdokumentovaných případů; vzhledem k tomu, že tytéž výsledky také ukazují, že Malta měla nejvyšší počet těchto žalob na obyvatele, kdy na 100 000 obyvatel připadalo 19,93 žalob; vzhledem k tomu, že proti Daphne Caruanové Galiziové bylo v době jejího zavraždění podáno 43 občanskoprávních a 5 trestních žalob;

- Z. vzhledem k tomu, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva konstatovala, že doporučení Skupiny států proti korupci jsou však i nadále ignorována;
- AA. vzhledem k tomu, že úsilí o ochranu žurnalistiky nemůže být korunováno úspěchem, pokud nebudou vyvinuty stejné snahy v boji proti korupci a praní peněz, a že v boji proti korupci a praní peněz nelze zvítězit bez silného a pluralitního tisku;
1. vzdává poctu Daphne Caruanové Galiziové, která byla před šesti lety zavražděna, a oceňuje její mimořádně důležitou práci na odhalování korupce, organizované trestné činnosti, daňových podvodů a praní peněz a její úsilí o pohnání osob zapojených do těchto nezákonných činností k odpovědnosti; důrazně odsuzuje kriminalizaci novinářů, útoky na ně a zabíjení novinářů za to, že dělají svou práci, a to mj. zavraždění Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové dne 21. února 2018, Viktorie Marinovové dne 6. října 2018, řeckého novináře Giorgose Karaivaze dne 9. dubna 2021 a nizozemského novináře Petera R. de Vriese dne 15. července 2021, a zdůrazňuje, že hrají zásadní úlohu při odhalování pravdy, ochraně demokracie a odstraňování kultury beztrestnosti; vyjadřuje hluboké zklamání nad tím, že ve věci vraždy Giorgose Karaivaze neproběhlo žádné smysluplné vyšetřování a že k zatčení dvou podezřelých zřejmě došlo spíše v souvislosti s volební kampaní; vyzývá řecké orgány, aby zajistily, že spravedlnosti bude učiněno zadost; vzdává rovněž poctu všem novinářům, kteří byli v posledních letech v Evropě zabiti; připomíná zásadní význam nezávislých sdělovacích prostředků a aktivní občanské společnosti jakožto základních pilířů spravedlnosti, demokracie a právního státu; konstatuje, že dojde-li k vraždě novinářů, nemá to dopad pouze na jeden členský stát, ale na Evropskou unii jako celek; je pevně přesvědčen, že za ochranu demokratického právního státu neseme odpovědnost všichni společně a že tato odpovědnost přesahuje hranice mezi jednotlivými státy a stranami;
 2. je hluboce znepokojen tím, že ode dne 22. října 2022, kdy bylo přijato usnesení Parlamentu u příležitosti pátého výročí vraždy Daphne Caruanové Galiziové, bylo v probíhajících soudních řízeních ve věci této vraždy dosaženo jen malého pokroku, že k dnešnímu dni byly vyneseny pouze tři rozsudky na nízké úrovni a že strůjce celé vraždy stále nebyl usvědčen; vyzývá maltské orgány, aby urychlily soudní řízení a zajistily spravedlnost; znovu proto vyzývá k tomu, aby bylo dokončeno vyšetřování hlavních motivů vraždy a aby trestní řízení bezodkladně vedlo k obžalobě osob, které byly do vraždy zapleteny, a to bez ohledu na jejich postavení; opětovně vyzývá k tomu, aby byl do všech aspektů vyšetřování vraždy a do všech dalších souvisejících vyšetřování soustavně a plně zapojen Europol;
 3. vyzývá orgány EU a členské státy, aby zajistily bezpečnost a ochranu novinářů a pracovníků sdělovacích prostředků; dále vyzývá orgány EU a členské státy, aby neprodleně uvedly do praxe doporučení Parlamentu, která se týkají ochrany novinářů;
 4. opět připomíná svá znepokojení a doporučení, která formuloval ve svých předchozích usneseníh o Maltě;

5. je zděšen prohlášením předsedy vlády ze dne 3. října 2023, v němž jsou případy institucionalizované korupce bagatelizovány; domnívá se, že taková prohlášení vedou k většímu zakořenění kultury beztrestnosti veřejných činitelů, kteří mají údajně podíl na skandálech;
6. je znepokojen tím, že dva roky po zveřejnění zprávy o veřejném vyšetřování nejsou jeho doporučení stále ani zdaleka uplatňována; bere na vědomí, že s cílem reagovat na některá tato doporučení předložila maltská vláda řadu reforem, včetně legislativních návrhů; konstatuje, že komisařka Rady Evropy pro lidská práva vyjádřila znepokojení nad tím, že tyto nedostatečné návrhy reforem byly předloženy, aniž by vzaly v potaz stanoviska mezinárodních a vnitrostátních organizací; vyzývá proto maltskou vládu, aby bezodkladně uplatnila všechna doporučení uvedená ve zprávě o veřejném vyšetřování, včetně těch, která se týkají právního státu a organizované trestné činnosti;
7. vyzývá ke skoncování s kulturou beztrestnosti; vyzývá proto k důkladnému, rychlému a nezávislému vyšetřování a stíhání všech veřejných činitelů, kteří se podle zjištění investigativních novinářů na Maltě údajně podíleli na korupci, vydírání a obchodování s vlivem, a to i na kupčení s hlasy a podvody s řidičskými průkazy; zdůrazňuje, že novináři budou v ohrožení tak dlouho, dokud bude korupce beztrestná;
8. vyzývá evropského inspektora ochrany údajů, aby sledoval vyšetřování, které probíhá na Maltě a bylo veřejně oznámeno dne 9. října 2023 a jehož cílem je prověřit zneužití soukromých údajů maltských občanů, které mohly být využity k diskriminaci na základě politické příslušnosti;
9. zdůrazňuje, že je naprosto zásadní zajistit řádné stíhání finanční a hospodářské trestné činnosti, na níž se podílejí vysoce postavené osobnosti, zejména pokud se jedná o korupci a praní peněz; považuje nicméně za šokující, že stále nedochází k pokroku ve stíhání případů korupce a praní peněz, jimiž se Daphne Caruanová Galiziová zabývala před svou smrtí a v nichž se mezi podezřelými objevily osoby v nejvyšších politických funkcích; je rovněž velmi znepokojen selháním policejních složek a justice na Maltě a důrazně žádá odpovědné orgány, aby postavily před soud všechny, kdo jsou zapleteni do kteréhokoli z mnoha případů, které jsou nyní předmětem vyšetřování nebo které byly oznámeny; vyzývá maltské orgány, aby řešily problémy spojené s délkou vyšetřování případů korupce na vysokých místech, a to i tím, že vytvoří řádnou judikaturu pravomocných rozsudků; poukazuje na to, že tato vleklá vyšetřování nadále brzdí pokrok v oblasti právního státu; zdůrazňuje, že nezávislost institucí má pro řádné fungování právního státu zásadní význam; vyzývá maltské orgány, aby pokročily ve vyšetřování případů, kdy se někdejší veřejní činitelé údajně pokoušeli skrývat důkazy a mařili vyšetřování a soudní řízení;
10. opětovně vyjadřuje své znepokojení nad tím, že vyšetřování a stíhání činitelů Pilatus Bank pokračují nedostatečným tempem a že se maltské orgány pokoušejí toto řízení pozastavit na základě předběžných opatření, která přijalo Mezinárodní středisko pro řešení investičních sporů; žádá, aby byla situace ohledně předběžných opatření Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů ze dne 14. září 2022 objasněna, neboť z nepřímého vyjádření soudce vyplývá, že vláda uvedla soud v omyl, pokud jde o zastavení řízení; znovu vyzývá příslušné mezinárodní a evropské orgány, aby i nadále sledovaly pokrok v případech údajného praní peněz a korupce;

11. vyzývá k zajištění dodatečných kapacit pro vyšetřování a stíhání trestné činnosti; vyjadřuje politování nad tím, že maltská vláda prosadila v rozporu se stanoviskem Benátské komise mechanismus proti patové situaci, kdy lze jmenovat komisaře pro normy veřejného života prostou většinou hlasů; vyjadřuje politování nad tím, že konsensuálnímu rozhodování na Maltě brání polarizace; konstatuje, že zvýšení počtu soudců a státních zástupců mohlo přispět ke zkrácení doby potřebné pro soudní řízení z 550 na 529 dnů, nicméně zkrácení délky soudních řízení bylo pouze jedním z doporučení veřejného šetření; vyjadřuje politování nad nedostatečnou efektivitou maltské justice a vyzývá k hledání způsobů, jak zkrátit délku soudních řízení;
12. vyzývá Benátskou komisi, aby vypracovala stanovisko k posílení maltského vnitrostátního právního rámce, tak aby bylo možné účinně a důrazně trestat korupci, včetně korupce na vysokých místech a zneužívání moci;
13. vyzývá Komisi, aby kulturu beztrestnosti na Maltě v žádném případě nepodceňovala a prosazovala rychlý návrat k dodržování demokracie a právního státu v této zemi; vyzývá Komisi, aby využila všech příslušných nástrojů, které má k dispozici, k zajištění toho, aby právo platilo pro všechny stejně;
14. vyjadřuje znepokojení nad beztrestností bývalého předsedy vlády, vedoucího jeho kanceláře a bývalého ministra cestovního ruchu, který dříve zastával post ministra energetiky;
15. zdůrazňuje, že policejní zásahy proti aktivistům představují zastrašování, jehož účelem je odrazovat od účasti veřejnosti a které přispívá k umlčení občanské společnosti, zejména v souvislosti s pokračující beztrestností pachatelů trestných činů; vyzývá k provedení právních, správních a politických reforem, které splňují mezinárodní normy, s cílem odstranit veškeré systémové problémy zjištěné ve veřejném šetření;
16. vyzývá maltskou vládu, aby se zdržela své negativní rétoriky namířené proti novinářům a přestala podporovat prostředí, které je vůči novinářům a pracovníkům sdělovacích prostředků nepřátelské, k čemuž vyzývá i komisařka Rady Evropy pro lidská práva; je znepokojen tím, že přetrvávají překážky bránící svobodě a pluralitě sdělovacích prostředků, například pokud jde o žádosti o přístup k informacím adresované vládě, jakož i potenciálně diskriminační financování sdělovacích prostředků; odsuzuje skutečnost, že státní instituce bezdůvodně drží v tajnosti informace, jejichž zpřístupnění by mohlo být ve významném veřejném zájmu; znovu vyzývá maltskou vládu, aby stáhla svá odvolání proti řadě rozhodnutí, kterými bylo vyhověno žádostem o přístup k informacím, jež podal zpravodajský server *The Shift News*;
17. vyjadřuje politování nad tím, že návrhy předložené maltskou vládou nezlepšují situaci v oblasti svobody sdělovacích prostředků; naléhavě vyzývá maltské orgány, aby zajistily, že navrhované reformy budou splňovat evropské a mezinárodní normy v oblasti ochrany novinářů, zejména pokud jde o předcházení vyhrožování novinářům a jejich obtěžování na veřejnosti i na internetu a postihování takového jednání, a aby je urychleně provedly; naléhavě vyzývá maltské orgány, aby rovněž přijaly dodatečná opatření a další záruky, kterými zajistí lepší podmínky pro kritickou a nezávislou žurnalistiku na Maltě a větší odpovědnost politiků a úředníků;
18. vyjadřuje znepokojení nad informacemi o tom, že ačkoli odborná mediální komise byla

pověřena úkolem poskytovat poradenství ohledně změn v mediálním sektoru a zasedá v ní i několik zástupců sdělovacích prostředků, maltská vláda neprovedla žádné smysluplné veřejné konzultace; považuje za znepokojivé, že maltské orgány ignorovaly výzvy k provedení široké veřejné konzultace, která by se týkala mediálního odvětví, a zejména pak omezení používání strategických žalob proti účasti veřejnosti; připojuje se k výzvám komisařky Rady Evropy pro lidská práva adresovaným maltskému parlamentu, aby nepřijímal touto komisí navrhované nekvalitní právní předpisy, včetně změn ústavy, dokud neproběhne transparentní a důkladná konzultace o návrzích zákonů, jež by měla být považována za prioritu; zdůrazňuje, že veškeré kroky ke zlepšení návrhů právních předpisů musí vycházet z doporučení uvedených ve zprávě o veřejném vyšetřování a že tyto změny musí přinejmenším splňovat mezinárodní normy týkající se ochrany a bezpečnosti novinářů a svobody sdělovacích prostředků, aby bylo zajištěno, že zákony v oblasti sdělovacích prostředků budou mít potřebnou kvalitu; připomíná maltské vládě její odpovědnost za pořádání rozsáhlých, inkluzivních a strukturovaných veřejných konzultací o právních reformách;

19. vyjadřuje politování nad tím, že novináři a rodinní příslušníci Daphne Caruanové Galiziové jsou v současné době stále terčem strategických žalob proti účasti veřejnosti, a opakuje svou důraznou a naléhavou výzvu iniciátorům těchto žalob, kteří byli zároveň veřejnými činiteli, včetně bývalého předsedy vlády a bývalých vládních činitelů, aby je stáhli;
20. připomíná, že maltské soudy mají možnost považovat žaloby pro pomluvu za „zjevně neopodstatněné“, a tudíž je zamítnout; opakuje svou výzvu maltským orgánům, aby ve svém právu provedly doporučení Komise (EU) 2021/1534 ze dne 16. září 2021 o zajištění ochrany, bezpečnosti a posílení postavení novinářů a dalších pracovníků sdělovacích prostředků v Evropské unii (C/2021/6650) a zavedly účinná opatření na ochranu novinářů; připomíná, že příslušná směrnice by se mohla týkat pouze případů strategických žalob proti účasti veřejnosti s přeshraničním rozměrem; vyzývá maltské orgány, aby řešily také vnitrostátní případy prostřednictvím účinných právních předpisů proti strategickým žalobám proti účasti veřejnosti v souladu s připomínkami a doporučeními Rady Evropy; vyzývá orgány EU, aby urychleně dosáhly dohody o ambiciózní směrnici proti strategickým žalobám proti účasti veřejnosti, a vyzývá maltské orgány, aby plně provedly doporučení připojené k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně osob, které se podílejí na účasti veřejnosti, před zjevně neopodstatněnými nebo zneužívajícími soudními řízeními („strategické žaloby proti účasti veřejnosti“) (COM/2022/0177); vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti přijetí dalších právních předpisů, které by se vztahovaly na všechny případy strategických žalob proti účasti veřejnosti;
21. vyzývá maltskou vládu, aby se nadále věnovala problematice svobody sdělovacích prostředků a nezávislosti veřejných médií na politickém vlivu, včetně rámce pro zajištění transparentnosti státem zadávané reklamy a stále častěji se objevujícími projevy nenávisti na sociálních sítích; připomíná, že evropský akt o svobodě sdělovacích prostředků by měl přispět k zajištění svobody, plurality a nezávislosti sdělovacích prostředků v celé EU, včetně transparentnosti vlastnictví sdělovacích prostředků a opatření, která zabrání tomu, aby koncentrace sdělovacích prostředků ovlivňovala jejich pluralitu; vyzývá orgány EU, aby urychleně dosáhly dohody o ambiciózním evropském aktu o svobodě sdělovacích prostředků;

22. vyzývá maltskou vládu, aby konečně zakotvila právo na bezpečné a legální umělé přerušování těhotenství ve vnitrostátním právu, a to v souladu se svým dřívějším oznámením, po němž však nenásledoval žádný legislativní proces, který by vedl k jeho přijetí, naopak byl přijat zákon, který umělé přerušování těhotenství omezuje;
23. připomíná maltské vládě, že se zavázala vytvořit do konce roku 2024 databázi pro shromažďování informací o whistleblowingu a že doporučení týkající se opatření ke zlepšení ochrany oznamovatelů nebyla podle zprávy o právním státu za rok 2023 dosud provedena;
24. naléhavě vyzývá maltskou vládu, aby co nejdříve zřídila post komisaře pro lidská práva a rovnost v souladu s pařížskými zásadami a *acquis* EU v oblasti rovnosti;
25. opakuje svou výzvu maltským orgánům, aby plně provedly všechna zbývající doporučení Parlamentního shromáždění Rady Evropy, Benátské komise, Skupiny států proti korupci a Výboru odborníků pro hodnocení opatření proti praní peněz a financování terorismu (Moneyval);
26. zdůrazňuje, že zdrojem vážného znepokojení je i nadále maltský program občanství za investice; připomíná svůj postoj, že občanství EU není na prodej, a požaduje okamžitý zákaz tohoto programu na Maltě i v celé EU; očekává konečné rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie v této věci;
27. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Komisi, Radě, evropskému inspektorovi ochrany údajů, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Finančnímu akčnímu výboru, vládě a parlamentu Spojených arabských emirátů a prezidentovi Republiky Malta.